

Παράδειγμα #8
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ν. Βασιλειάδης

Άσκηση 1

Με βάση τη σειρά Taylor να βρεθεί α) για τη παράγωγο f_{xx} την κεντρικά έκφραση πεπερασμένων διαφορών $2^{ης}$ τάξης και β) για τη παράγωγο f_{xxx} την ανάδρομη έκφραση πεπερασμένων διαφορών $2^{ης}$ τάξης

Απάντηση:

α) Κεντρικά έκφραση $2^{ης}$ τάξης για την παράγωγο f_{xx} (με σειρά Taylor):

$$f_{i+1} = f_i + h \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_i + \frac{h^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i + \frac{h^3}{6} \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + O(h^4) \quad (1)$$

$$f_{i-1} = f_i - h \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_i + \frac{h^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i - \frac{h^3}{6} \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + O(h^4) \quad (2)$$

Προσθέτοντας τις (1) και (2) κατά μέλη προκύπτει:

$$f_{i+1} + f_{i-1} = 2f_i + 2 \frac{h^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i + O(h^4) \Rightarrow h^2 \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i = f_{i+1} - 2f_i + f_{i-1} + O(h^4) \Rightarrow$$

$$\left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i = \frac{f_{i+1} - 2f_i + f_{i-1}}{h^2} + O(h^2) \quad (3)$$

β) Ανάδρομη έκφραση $2^{ης}$ τάξης για την παράγωγο f_{xxx} (με σειρά Taylor):

$$f_{i-1} = f_i - h \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_i + \frac{h^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i - \frac{h^3}{6} \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + \frac{h^4}{24} \left. \frac{\partial^4 f}{\partial x^4} \right|_i + O(h^5) \quad (4)$$

$$f_{i-2} = f_i - 2h \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_i + \frac{(2h)^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i - \frac{(2h)^3}{6} \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + \frac{(2h)^4}{24} \left. \frac{\partial^4 f}{\partial x^4} \right|_i + O(h^5) \quad (5)$$

$$f_{i-3} = f_i - 3h \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_i + \frac{(3h)^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i - \frac{(3h)^3}{6} \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + \frac{(3h)^4}{24} \left. \frac{\partial^4 f}{\partial x^4} \right|_i + O(h^5) \quad (6)$$

$$f_{i-4} = f_i - 4h \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_i + \frac{(4h)^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_i - \frac{(4h)^3}{6} \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + \frac{(4h)^4}{24} \left. \frac{\partial^4 f}{\partial x^4} \right|_i + O(h^5) \quad (7)$$

Πολλαπλασιάζοντας την (4) με 18, την (5) με -24, την (6) με 14, την (7) με -3 και προσθέτοντας κατά μέλη τις παραγόμενες εξισώσεις προκύπτει τελικά:

$$18f_{i-1} - 24f_{i-2} + 14f_{i-3} - 3f_{i-4} = 5f_i - 2h^3 \left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i + O(h^5) \Rightarrow$$

$$\left. \frac{\partial^3 f}{\partial x^3} \right|_i = \frac{5f_i - 18f_{i-1} + 24f_{i-2} - 14f_{i-3} + 3f_{i-4}}{2h^3} + O(h^2) \quad (8)$$

Άσκηση 2

Να βρεθεί μία κεντρώα έκφραση πεπερασμένων διαφορών $2^{ης}$ τάξης που να προσεγγίζει την παράγωγο f_{xx} στον κόμβο i ενός πλέγματος ($i = 1, 2, \dots, N$), όταν η απόσταση ανάμεσα σε διαδοχικούς κόμβους δεν παραμένει σταθερή αλλά μεταβάλλεται (δηλαδή όταν $|x_i - x_{i-1}| = h_i$).

Απάντηση:

Η συνάρτηση f προσεγγίζεται με πολυώνυμο P_2 δεύτερης τάξης όπου θεωρείται ότι η αρχή των αξόνων βρίσκεται στο σημείο x_i . Τα σημεία x_{i-1} και x_{i+1} βρίσκονται σε απόσταση $-h$ και kh από το σημείο x_i αντίστοιχα.

$$\left. \begin{aligned} P_2(x_{i-1} = -h) &= ah^2 - bh + c = f_{i-1} \\ P_2(x_i = 0) &= c = f_i \\ P_2(x_{i+1} = kh) &= a(kh)^2 + b(kh) + c = f_{i+1} \end{aligned} \right\} \begin{aligned} f_{i-1} &= ah^2 - bh + f_i \\ f_{i+1} &= ak^2h^2 + bkh + f_i \end{aligned} \Rightarrow$$

$$kf_{i-1} - kf_i + f_{i+1} - f_i = akh^2 + ak^2h^2 \Rightarrow 2a = \left. \frac{d^2 f}{dx^2} \right|_i = 2 \frac{f_{i+1} - (1+k)f_i + kf_{i-1}}{k(1+k)h^2}$$

Άσκηση 3

Να αποδειχθεί με α) σειρά Taylor και β) με πολυωνυμική παρεμβολή η έκφραση πεπερασμένων διαφορών:

$$\left. \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \right|_{i,j} = \frac{f_{i+1,j} - f_{i+1,j-1} - f_{i,j} + f_{i,j-1}}{\Delta x \Delta y} + O(\Delta x, \Delta y)$$

Απάντηση:

α) Απόδειξη με σειρά Taylor:

Αρχικά αναπτύσσονται οι όροι $f_{i+1,j}$, $f_{i,j-1}$ και $f_{i+1,j-1}$ μέσω σειράς Taylor ως:

$$f_{i+1,j} = f_{i,j} + \Delta x \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_{i,j} + \frac{\Delta x^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_{i,j} + O(\Delta x^3) \quad (1)$$

$$f_{i,j-1} = f_{i,j} - \Delta y \left. \frac{\partial f}{\partial y} \right|_{i,j} + \frac{\Delta y^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} \right|_{i,j} + O(\Delta y^3) \quad (2)$$

$$f_{i+1,j-1} = f_{i,j} + \Delta x \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_{i,j} - \Delta y \left. \frac{\partial f}{\partial y} \right|_{i,j} + \frac{\Delta x^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_{i,j} - \Delta x \Delta y \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \right|_{i,j} + \frac{\Delta y^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} \right|_{i,j} + O(\Delta x^3, \Delta x^2 \Delta y, \Delta x \Delta y^2, \Delta y^3) \quad (3)$$

Προσθέτοντας κατά μέλη τις (1) και (2) και αφαιρώντας την (3) προκύπτει:

$$f_{i+1,j} - f_{i+1,j-1} + f_{i,j-1} = f_{i,j} + \Delta x \Delta y \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \right|_{i,j} + O(\Delta x^3, \Delta x^2 \Delta y, \Delta x \Delta y^2, \Delta y^3) \quad (4)$$

$$\left. \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \right|_{i,j} = \frac{f_{i+1,j} - f_{i+1,j-1} - f_{i,j} + f_{i,j-1}}{\Delta x \Delta y} + O\left(\frac{\Delta x^2}{\Delta y}, \Delta x, \Delta y, \frac{\Delta y^2}{\Delta x}\right) \quad (5)$$

Θέτοντας $\Delta x = \Delta y$ η (5) δίνει:

$$\left. \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \right|_{i,j} = \frac{f_{i+1,j} - f_{i+1,j-1} - f_{i,j} + f_{i,j-1}}{\Delta x \Delta y} + O(\Delta x, \Delta y) \quad (6)$$

β) Απόδειξη με πολωνυμική παρεμβολή:

$$\text{Έστω } P_2(x, y) = Ax^2 + By^2 + Cxy + Dx + Ey + F$$

Θεωρείται ότι η αρχή των αξόνων βρίσκεται στο σημείο x_i, y_j και άρα το τοπικό σύστημα συντεταγμένων είναι:

$$(x_i, y_j) = (0, 0), (x_{i+1}, y_j) = (\Delta x, 0), (x_i, y_{j-1}) = (0, -\Delta y), (x_{i+1}, y_{j-1}) = (\Delta x, -\Delta y)$$

Με βάση το παραπάνω σύστημα συντεταγμένων προκύπτουν οι παρακάτω εκφράσεις :

$$P_2(0,0) = F = f_{i,j} \quad (7)$$

$$P_2(\Delta x, 0) = A\Delta x^2 + D\Delta x + F = f_{i+1,j} \quad (8)$$

$$P_2(0, -\Delta y) = B\Delta y^2 - E\Delta y + F = f_{i,j-1} \quad (9)$$

$$P_2(\Delta x, -\Delta y) = A\Delta x^2 + B\Delta y^2 - C\Delta x\Delta y + D\Delta x - E\Delta y + F = f_{i+1,j-1} \quad (10)$$

Προσθέτοντας κατά μέλη τις (8) και (9) και αφαιρώντας την (10) προκύπτει:

$$C\Delta x\Delta y + F = f_{i+1,j} + f_{i,j-1} - f_{i+1,j-1} \Rightarrow C = \left. \frac{\partial^2 P}{\partial x \partial y} \right|_{i=0, j=0} = \frac{f_{i+1,j} - f_{i+1,j-1} - f_{i,j} + f_{i,j-1}}{\Delta x \Delta y}$$

Άσκηση 4

Έστω μία συνάρτηση δύο ανεξάρτητων μεταβλητών $f = f(x, y)$. Με βάση τη σειρά Taylor

να βρεθούν οι εκφράσεις για τις μερικές παραγώγους $\frac{\partial^4 f}{\partial x^4}$, $\frac{\partial^4 f}{\partial y^4}$ και $\frac{\partial^4 f}{\partial x^2 \partial y^2}$.

Απάντηση:

Ξεκινώντας από το ανάπτυγμα Taylor στην x κατεύθυνση για απόσταση $\pm \Delta x$ από το κεντρικό σημείο i :

$$f_{i+1,j} = f_{i,j} + \Delta x f_x + \frac{\Delta x^2}{2} f_{xx} + \frac{\Delta x^3}{6} f_{xxx} + \frac{\Delta x^4}{24} f_{xxxx} + \frac{\Delta x^5}{120} f_{xxxxx} + O(\Delta x^6) \quad (1)$$

$$f_{i-1,j} = f_{i,j} - \Delta x f_x + \frac{\Delta x^2}{2} f_{xx} - \frac{\Delta x^3}{6} f_{xxx} + \frac{\Delta x^4}{24} f_{xxxx} - \frac{\Delta x^5}{120} f_{xxxxx} + O(\Delta x^6) \quad (2)$$

$$f_{i+2,j} = f_{i,j} + 2\Delta x f_x + \frac{4^2}{2} f_{xx} + \frac{8\Delta x^3}{6} f_{xxx} + \frac{16\Delta x^4}{24} f_{xxxx} + \frac{32\Delta x^5}{120} f_{xxxxx} + O(\Delta x^6) \quad (3)$$

$$f_{i-2,j} = f_{i,j} - 2\Delta x f_x + \frac{4^2}{2} f_{xx} - \frac{8\Delta x^3}{6} f_{xxx} + \frac{16\Delta x^4}{24} f_{xxxx} - \frac{32\Delta x^5}{120} f_{xxxxx} + O(\Delta x^6) \quad (4)$$

Όπου όλες οι παράγωγοι στα παραπάνω αναπτύγματα υπολογίζονται στο σημείο i, j . Προσθέτοντας κατά μέλη τις εξισώσεις (1), (2), $-4 \cdot (3)$ και $-4 \cdot (4)$ προκύπτει:

$$f_{i+2,j} - 4f_{i+1,j} - 4f_{i-1,j} + f_{i-2,j} = -6f_{i,j} + \left(\frac{4}{3} - \frac{1}{3}\right)\Delta x^4 f_{xxxx} + O(\Delta x^6) \quad (5)$$

Λύνοντας ως προς f_{xxxx} :

$$\left. \frac{\partial^4 f}{\partial x^4} \right|_{i,j} = f_{xxxx} \Big|_{i,j} = \frac{f_{i+2,j} - 4f_{i+1,j} + 6f_{i,j} - 4f_{i-1,j} + f_{i-2,j}}{\Delta x^4} + O(\Delta x^2) \quad (6)$$

Με ακριβώς αντίστοιχο τρόπο προκύπτει ο τύπος:

$$\left. \frac{\partial^4 f}{\partial y^4} \right|_{i,j} = f_{yyyy} \Big|_{i,j} = \frac{f_{i,j+2} - 4f_{i,j+1} + 6f_{i,j} - 4f_{i,j-1} + f_{i,j-2}}{\Delta y^4} + O(\Delta y^2) \quad (7)$$

Για να ευκολύνουν οι απαραίτητοι υπολογισμοί, δημιουργούνται οι ακόλουθες συναρτήσεις στο Mathematica:

```
t[a_]:=Apply[Plus,CoefficientRules[a,{Q,R}]/.{k_,l_}->m_)->m*fxy[k,l]]
n = 6;
Taylor[k_, l_]=f+Apply[Plus,Table[t[(k*dx*Q+l*dy*R)^p]/p!, {p,1,n}]]
```

Η πρώτη συνάρτηση είναι βοηθητική, ενώ η δεύτερη συνάρτηση εκφράζει το ανάπτυγμα Taylor της $f(x+k\Delta x, y+l\Delta y)$ γύρω από το σημείο x, y διατηρώντας παραγώγους μέχρι τάξης n :

$$f_{i+k,j+l}(x, y) = f_{i,j}(x, y) + \left(k\Delta x \left. \frac{\partial}{\partial x} \right|_{i,j} + l\Delta y \left. \frac{\partial}{\partial y} \right|_{i,j} \right) f(x, y) + \frac{1}{2!} \left(k\Delta x \left. \frac{\partial}{\partial x} \right|_{i,j} + l\Delta y \left. \frac{\partial}{\partial y} \right|_{i,j} \right)^2 f(x, y) + \frac{1}{3!} \left(k\Delta x \left. \frac{\partial}{\partial x} \right|_{i,j} + l\Delta y \left. \frac{\partial}{\partial y} \right|_{i,j} \right)^3 f(x, y) + \dots$$

Για παράδειγμα το ανάπτυγμα Taylor με $k=1, l=-1$ και κρατώντας όρους $2^{ης}$ τάξης γράφεται ως:

$$f_{i+1,j-1} = f_{i,j} + \left(\Delta x \left. \frac{\partial}{\partial x} \right|_{i,j} - \Delta y \left. \frac{\partial}{\partial y} \right|_{i,j} \right) f + \frac{1}{2!} \left(\Delta x \left. \frac{\partial}{\partial x} \right|_{i,j} - \Delta y \left. \frac{\partial}{\partial y} \right|_{i,j} \right)^2 f = f_{i,j} + \Delta x \left. \frac{\partial f}{\partial x} \right|_{i,j} - \Delta y \left. \frac{\partial f}{\partial y} \right|_{i,j} + \frac{\Delta x^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} \right|_{i,j} - \Delta x \Delta y \left. \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \right|_{i,j} + \frac{\Delta y^2}{2} \left. \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} \right|_{i,j}$$

Το παραπάνω ανάπτυγμα αναπαρίσταται στη Mathematica ως Taylor[1,-1], το οποίο δίνει:

```
f+dx*fxy[1,0]-dy*fxy[0,1]+1/2*(dx^2*fxy[2,0]-2*dx*dy*fxy[1,1]+dy^2*fxy[0,2])
```

Οι συμβολισμοί που χρησιμοποιούνται είναι οι ακόλουθοι:

$$dx \rightarrow \Delta x, \quad dy \rightarrow \Delta y, \quad f \rightarrow f_{i,j}, \quad f_{xy}[m,n] \rightarrow \left. \frac{\partial^{m+n} f(x,y)}{\partial x^m \partial y^n} \right|_{i,j}$$

Επειδή πρέπει να βρεθεί η έκφραση που προσεγγίζει την παράγωγο 4^{ης} τάξης διατηρούνται στις πράξεις παράγωγοι μέχρι και 6^{ης} τάξης, έτσι ώστε να είναι δυνατόν να βγει συμπέρασμα για το αν η προκύπτουσα έκφραση είναι πρώτης ή δεύτερης τάξης.

Μέσω του αναπτύγματος Taylor με $k, l = 0, \pm 1$ και παίρνοντας όλους τους δυνατούς συνδυασμούς μεταξύ των k και l θα πρέπει στο δεξί μέλος να παραμείνει η μικτή παράγωγος 4^{ης} τάξης καθώς και παράγωγοι ανώτερης τάξης, ενώ όλες οι άλλες παράγωγοι ίδιας ή μικρότερης τάξης να απαλειφθούν.

Οι υπολογισμοί έγιναν με το Mathematica σταδιακά ως εξής:

```
AA = Taylor[1,1]+Taylor[-1,-1] // Expand;
BB = Taylor[-1,1]+Taylor[1,-1] // Expand;
CC = AA+BB//Expand;
DD = Taylor[1,0]+Taylor[-1,0] // Expand;
EE = Taylor[0,1]+Taylor[0,-1] // Expand;
FF = CC-2*DD-2*EE // Expand
```

Από το οποίο προκύπτει:

```
-4*f + dx^2*dy^2*fxy[2,2] + 1/12*dx^2*dy^4*fxy[2,4] + 1/12*dx^4*dy^2*
fxy[4,2]
```

Επομένως, η μικτή παράγωγος υπολογίζεται από την έκφραση 9 σημείων όπου έχει ακρίβεια 2^{ης} τάξης ως:

$$\left. \frac{\partial^4 f}{\partial x^2 \partial y^2} \right|_{i,j} = \frac{1}{\Delta x^2 \Delta y^2} \left(4f_{i,j} + f_{i+1,j+1} + f_{i-1,j-1} + f_{i-1,j+1} + f_{i+1,j-1} - 2f_{i+1,j} - 2f_{i-1,j} - 2f_{i,j+1} - 2f_{i-1,j-1} \right) + O(\Delta x^2 \Delta y^4, \Delta x^4 \Delta y^2)$$

Άσκηση 5

Έστω τα μη ισαπέχοντα σημεία x_0, x_1, x_2 (επί του άξονα x) όπου $x_1 - x_0 = h/2$ και $x_2 - x_1 = h$ και οι αντίστοιχες τιμές f_0, f_1, f_2 . Διατυπώστε την απλούστερη πρόδρομη έκφραση πεπερασμένων διαφορών με σειρά Taylor της 2^{ης} παραγώγου της f στο σημείο x_0 ($f_{xx}|_{x=x_0} = ?$).

Απάντηση:

Αρχικά γίνονται τα αναπτύγματα Taylor για την συνάρτηση f στα σημεία x_1 και x_2 ως:

$$f(x_1) = f_1 = f\left(x + \frac{h}{2}\right) = f_0 + \frac{h}{2} f_x + \frac{h^2}{8} f_{xx} + O(h^3) \quad (1)$$

$$f(x_2) = f_2 = f\left(x + \frac{3h}{2}\right) = f_0 + \frac{3h}{2} f_x + \frac{9h^2}{8} f_{xx} + O(h^3) \quad (2)$$

Πολλαπλασιάζοντας την (1) με -3 και προσθέτοντας την κατά μέλη με την (2) προκύπτει:

$$-3f_1 + f_2 = -3f_0 + f_0 - \frac{3h^2}{8} f_{xx} + \frac{9h^2}{8} f_{xx} + O(h^3) \Rightarrow f_{xx}|_{x_0} = \frac{8f_0 - 12f_1 + 4f_2}{3h^2} + O(h)$$

Πολυωνυμική παραγωγή: $f(x) = Ax^2 + Bx + C, \quad f_{xx} = 2A$

$$f(x_0) = f_0 = C, \quad f(x_1) = f_1 = A\frac{h^2}{4} + B\frac{h}{2} + f_0, \quad f(x_2) = f_2 = A\frac{9h^2}{4} + B\frac{3h}{2} + f_0$$

$$-3f_1 + f_2 = A\frac{3h^2}{2} - 2f_0 \quad \rightarrow \quad A = \frac{2f_2 - 6f_1 + 4f_0}{3h^2} \quad \rightarrow \quad f_{xx} = 2A = \frac{4f_2 - 12f_1 + 8f_0}{3h^2}$$

Άσκηση 6

Σε τετραγωνική πλάκα $0 \leq x \leq 1$ και $0 \leq y \leq 1$ οι θερμοκρασίες $T(x, y)$ έχουν μετρηθεί σε συγκεκριμένα σημεία και είναι:

$T(0,1) = 0$	$T(0.6,1) = 50$	$T(1,1) = 0$
$T(0,0.3) = 50$	$T(0.6,0.3) = 200$	$T(1,0.3) = 50$
$T(0,0) = 0$	$T(0.6,0) = 50$	$T(1,0) = 0$

Εφαρμόζοντας τη πολυωνυμική μεθοδολογία με πολυώνυμο $2^{\text{ης}}$ τάξης να υπολογιστούν οι παράγωγοι $\frac{\partial T}{\partial x}$ και $\frac{\partial T}{\partial y}$ στο σημείο $(x, y) = (0.6, 0.3)$. Να σχολιαστούν τα αποτελέσματά ως προς την ακρίβεια και το πρόσημο των παραγώγων (θετικό ή αρνητικό).

Απάντηση:

Για τον υπολογισμό παραγώγου T_x στο σημείο $(x, y) = (0.6, 0.3)$ το πολυώνυμο παρεμβολής γράφεται για $y = 0.3$ ως

$$T(x, 0.3) = Ax^2 + Bx + C \Rightarrow \left. \frac{\partial T}{\partial x} \right|_{y=0.3} = 2Ax + B$$

Η παραπάνω έκφραση για $x = 0$, $x = 0.6$ και $x = 1$ δίνει:

$$T(0, 0.3) = 50 \Rightarrow C = 50$$

$$T(0.6, 0.3) = 200 \Rightarrow 0.36A + 0.6B + C = 200 \Rightarrow 0.36A + 0.6B = 150$$

$$T(1, 0.3) = 50 \Rightarrow A + B + C = 50 \Rightarrow A + B = 0 \Rightarrow A = -B$$

Επιλύοντας το παραπάνω σύστημα προκύπτει $A = -625$ και $B = 625$.

$$\text{Άρα } \left. \frac{\partial T}{\partial x} \right|_{x=0.6, y=0.3} = 2(-625)(0.6) + 625 = -125$$

Για τον υπολογισμό της παραγώγου T_y στο σημείο $(x, y) = (0.6, 0.3)$ το πολυώνυμο παρεμβολής γράφεται για $x = 0.6$ ως

$$T(0.6, y) = Dy^2 + Ey + F \Rightarrow \frac{\partial T}{\partial y} = 2Dy + E$$

$$T(0.6, 0) = 50 \Rightarrow F = 50$$

$$T(0.6, 0.3) = 200 \Rightarrow 0.09D + 0.3E + F = 200 \Rightarrow 0.09D + 0.3E = 150$$

$$T(0.6, 1) = 50 \Rightarrow D + E + F = 50 \Rightarrow D + E = 0 \Rightarrow D = -E$$

Επιλύοντας το παραπάνω σύστημα προκύπτει $D = -714.29$ και $E = 714.29$.

$$\text{Άρα } \left. \frac{dT}{dy} \right|_{x=0.6, y=0.3} = 2(-714.29)(0.3) + 714.29 = 285.72$$

Η ακρίβεια των παραγώγων είναι 1^{ης} τάξης καθώς τα σημεία παρεμβολής δεν είναι ισαπέχοντα, ενώ τα πρόσημα των παραγώγων δηλώνουν τη κατεύθυνση των συνιστωσών της θερμορροής.